

આજનો દિન વિશેષ

ઓડીસા સ્થાપના દિવસ

ઑડિશા (ઓરિસ્સા) ભારતના પૂર્વ કાંઠે આવેલું રાજ્ય છે. ઑડિશાની સીમાએ ઝારખંડ, પશ્ચિમ બંગાળ, આંધ્ર પ્રદેશ અને છત્તીસગઢ આવેલા છે. તેનું પાટનગર ભુવનેશ્વર છે. ઑડિશા તેની પૂર્વ તરફ 480 કિ.મી. લાંબો સમુદ્ર કિનારો ધરાવે છે. ઑડિશા રાજ્ય તેમાં આવેલા મંદિરો માટે જાણીતું છે, ખાસ કરીને પુરી અને કોણાર્કમાં આવેલા મંદિરો વિશ્વવિખ્યાત છે. પ્રાચીન કાળમાં આ રાજ્ય કલિંગ રાજ્ય તરીકે જાણીતું હતું. ઇ.સ. પૂર્વે 261 માં મૌર્ય કુળના રાજા અશોકે આ રાજ્ય પર ચઢાઈ કરી હતી અને અહીં ઐતિહાસિક કલિંગનું યુદ્ધ થયું હતું. અર્વાચિન ઑડિશા રાજ્યની સ્થાપના 1 એપ્રિલ 1936 ના બ્રિટિશ શાસિત ભારતમાં થઈ હતી. ઑડિઆ ભાષા બોલનારા ક્ષેત્રોનો આ રાજ્યમાં સમાવેશ હતો. ઑડિશામાં 1 એપ્રિલનો દિવસ સ્થાપના દિવસ તરીકે "ઉત્કલ દિવસ (દિવસ)" નામે ઉજવાય છે. ભારતના રાષ્ટ્રગીતમાં આ રાજ્યનો સમાવેશ "ઉત્કલ" તરીકે થયો છે. શરૂઆતના 8 વર્ષ સુધી કટક ઑડિશાની રાજધાની રહ્યું. 13 એપ્રિલ 1948 પછી ઑડિશાની રાજધાની ભુવનેશ્વર ખસેડવામાં આવી. વિસ્તારની દૃષ્ટિએ ઑડિશા ભારતનું 9 મું સૌથી મોટું રાજ્ય છે. વસતિની દ્રષ્ટિએ ઑડિશા 11 મા ક્રમાંકે આવે છે. ઑડિઆ ભાષા આ રાજ્યમાં સૌથી વધારે બોલાતી ભાષા છે, લગભગ પોણા ભાગના લોકો તે ભાષા બોલે છે. 4 નવેમ્બર 2011 ના દિવસે આ રાજ્યનું નામ અંગ્રેજી ઉચ્ચારણ અનુસાર "ઓરિસ્સા"થી બદલીને સ્થાનીય ઉચ્ચારણ અનુસાર "ઑડિશા" કરવામાં આવ્યું આથી ઑરિયા ભાષાને હવેથી અન્ય ભાષાઓમાં ઑડિયા તરીકે ઓળખાવાશે.

ઑડિશાના રાજ્યચિન્હો

ભાષા- ઑડિયા, ગીત- બન્દે ઉત્કલ જનની, નૃત્ય- ઑડિસી, પ્રાણી- સાબર, પક્ષી - નીલકંઠ, ફૂલ- અશોક, વૃક્ષ- પીપળો - અશ્વથા, પહેરવેશ -સાડી(સ્ત્રીઓ)

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા Whatsapp no. 98259 90996 પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

2 April
AUTISM
AWARENESS
DAY

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

2

વિશ્વ સંભાષણ અક્ષમતા જાણકારી દિવસ World Autism Awareness Day

વિશ્વ ઓટીઝમ અવેરનેસ ડે દર વર્ષે 2 એપ્રિલે વિશ્વભરમાં ઉજવવામાં આવે છે. વર્ષ 2007 માં, સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મહાસભાએ 2 એપ્રિલનો દિવસ વિશ્વ ઓટિઝમ જાગૃતિ દિવસ તરીકે જાહેર કર્યો. આ દિવસે બાળકો અને વડીલોના જીવનમાં સુધારણા માટે પગલા લેવામાં આવે છે કે જેઓ ઓટીઝમથી પીડાય છે અને અર્થપૂર્ણ જીવન જીવવામાં મદદ કરે છે. વાદળી રંગને ઓટીઝમનું પ્રતીક માનવામાં આવે છે. વર્ષ 2013 માં, કૃષ્ણ નારાયણન દ્વારા લખાયેલ એક પુસ્તક, ઓટીઝમવાળી વ્યક્તિ અને 'અલગ હી આશા' નામનું ગીત આ પ્રસંગે બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. ભારતના સામાજિક ન્યાય અને સશક્તિકરણ મંત્રાલયના જણાવ્યા અનુસાર, દર 110 બાળકોમાંથી એક ઓટીઝમ છે અને દર 70 બાળકોમાંથી એક બાળક આ રોગથી પ્રભાવિત છે. બાળકો આ રોગથી સંવેદનશીલ રહેવાની સંભાવના કરતાં બાળકો વધારે હોય છે. રોગને ઓળખવાની કોઈ ચોક્કસ રીત જાણીતી નથી, પરંતુ સ્થિતિ સુધારવા માટે પ્રારંભિક નિદાન કરી શકાય છે. આ રોગ વિશ્વવ્યાપી જોવા મળે છે અને તે બાળકો, પરિવારો, સમુદાય અને સમાજને અસર કરે છે. સંભાષણ અક્ષમતા એટલે કે ઓટીઝમ સ્પેક્ટ્રમ ડીસઓર્ડર્સ એ માનવીના શરીરની સમસ્યા છે. આ ખામી મગજ દ્વારા થતા માહિતીના પૃથ્થકરણના માર્ગને અસર કરે છે અને આ ખામી ધરાવતા વ્યક્તિને તેઓ જે જુએ, સાંભળે તેને યોગ્ય રીતે સમજવામાં અવરોધે છે. આને કારણે તે વ્યક્તિને સામાજિક સંબંધો, પ્રત્યાયન અને વર્તણૂકની અનુભૂતિમાં મુશ્કેલીઓ પડે છે. આમ શેના કારણે થાય છે તેની હજુ જાણકારી ન હોવાને કારણે તેનો ઇલાજ પણ નથી.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

3

કમલાદેવી ચટ્ટોપાધ્યાય જન્મજયંતિ

કમલાદેવી ચટ્ટોપાધ્યાય એક મહાન સ્વાતંત્ર્ય સેનાની હતા. તે એક સામાજિક સુધારકની સાથે અલિનેત્રી પણ હતા. કમલાદેવીનો જન્મ 3 એપ્રિલ 1903ના રોજ કર્ણાટકના મંગલોરમાં થયો હતો. કમલાદેવી ચટ્ટોપાધ્યાયે મહિલા અધિકાર, ધાર્મિક સ્વતંત્રતા, પર્યાવરણ માટે ન્યાય, રાજકીય સ્વતંત્રતા અને નાગરિક અધિકારો સંબંધિત પ્રવૃત્તિઓ માટે દરખાસ્ત કરી હતી. કમલાદેવીએ આઝાદી પછી હેલ્ડલૂમ અને રંગમંચમાં ક્ષેત્રે મહત્વની ભૂમિકા નિભાવી હતી. પરફોર્મિંગ આર્ટ ક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલી સંસ્થાઓ કમલાદેવીની દીર્ઘદૃષ્ટિનું પરિણામ છે, જેમાં નેશનલ સ્કૂલ ઓફ ડ્રામા, સંગીત નાટક એકેડેમી, સેન્ટ્રલ કોટેજ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ઇમ્પોરિયમ અને ક્રાફ્ટ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાનો પણ સમાવેશ થાય છે. કમલાદેવી ચટ્ટોપાધ્યાય ભારતમાં પ્રાંતીય વિધાનસભા માટે ચૂંટણી લડનારાં પ્રથમ મહિલા બન્યાં. તેમણે ગાંધીજીને મીઠાના સત્યાગ્રહમાં મહિલાઓની ભાગીદારી વધારવા માટે મનાવ્યાં હતાં. 1926માં મદ્રાસ વિધાનપરિષદની ચૂંટણી પહેલાં મહિલાઓને ચૂંટણી લડવાની પરવાનગી નહોતી. આયર્લેન્ડની મહિલાવાદી નેતા માર્ગ્રેટ કજન્સના પ્રોત્સાહનથી કમલાદેવીએ ચૂંટણી લડી. તેઓ ખૂબ ઓછા મતોથી હારી ગયાં. જોકે આ પગલાંથી મહિલાઓ માટે રાજકારણમાં આવવાનો માર્ગ મોકળો થયો. કમલાદેવી ચટ્ટોપાધ્યાયને ભારતનો સર્વોચ્ચ પદ્મ ભૂષણ (1955), પદ્મ વિભૂષણ (1987)નો સન્માન પણ આપવામાં આવ્યો હતો. વર્ષ 1966 માં તેમને તેમના ક્ષેત્રમાં તેમના ઉત્કૃષ્ટ કામ માટે એશિયન સેલિબ્રિટી અને સંસ્થાઓએ આપવામાં આવેલા 'રેમન મેગ્સેસે એવોર્ડ' પણ આપવામાં આવ્યો હતો. કમલાદેવીએ આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો પર ઘણા પુસ્તકો લખ્યા છે. તેમણે ધી અવેકિંગ ઓફ ઇન્ડિયન વુમન, જાપાન ઇન્ટ્રસ વિકનેસ એન્ડ સ્ટ્રેન્થ, અંકલ સૈમ એમ્પાયર, ઇન વાર-ટોર્ન ચાઇના અને ટ્વેઈસ અ નેશનલ થિયેટર જેવા કેટલાક પુસ્તકો પણ લખ્યા હતા. દિલ્હીની નેશનલ થિયેટર સ્કૂલ, સંગીત નાટક એકેડેમી, સેન્ટ્રલ કોટેજ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એમ્પોરિયમ અને ક્રાફ્ટ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા જેવા સંસ્થાઓને બનાવવા તેમની ભૂમિકા મહત્વપૂર્ણ હતી.

શિક્ષણ
જગત

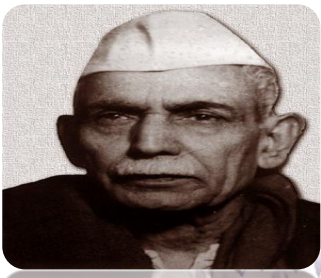
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

4

માખનલાલ ચતુર્વેદી જન્મજયંતિ

માખનલાલ ચતુર્વેદી એ ભારતીય એક પ્રસિદ્ધ ભારતીય સાહિત્યકાર હતા. એમનો જન્મ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્યના હોશંગાબાદ જિલ્લાના બાવઈ નામના ગામ ખાતે ચોથી એપ્રિલ, 1889 ના દિવસે થયો હતો. તેઓ સરળ ભાષા અને ઓજપૂર્ણ ભાવનાઓના અનોખા હિંદી સાહિત્યના રચયિતા હતા. એમણે હિંદી તેમ જ સંસ્કૃત ભાષાઓનું શિક્ષણ લીધું હતું. તેઓ કર્મવીર નામના હિંદી રાષ્ટ્રીય દૈનિક વર્તમાનપત્રના સંપાદક હતા. એમણે ભારતની આઝાદીના આંદોલનમાં સક્રિય રૂપે ભાગ લીધો હતો. એમનું ઉપનામ એક ભારતીય આત્મા છે. માખનલાલ ચતુર્વેદીને અંગ્રેજ શાસન દરમિયાન સ્વતંત્રતા માટે વિવિધ આંદોલનોમાં ફાળો આપવા બદલ યાદ કરવામાં આવે છે. તેમની કૃતિઓ 'પુષ્પ કી અલિલાષા' અને 'હિમ- તારંગીની' આજે પણ એટલી જ પ્રખ્યાત છે. તેમના નામ પરથી ભોપાલમાં 'માખનલાલ ચતુર્વેદી રાષ્ટ્રીય યુનિવર્સિટી ઓફ જર્નાલીઝમ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન' યુનિવર્સિટી આવેલી છે. તેઓને સાહિત્યમાં પ્રધાન બદલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર અને ભારત સરકાર તરફથી વર્ષ 1963 માં પદ્મ ભૂષણ એવોર્ડથી નવાજવામાં આવ્યા હતા. 30 જાન્યુઆરી, 1968 ના રોજ 78 વર્ષની વયે તેમનું અવસાન થયું હતું.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

બાબુ જગજીવન રામ જન્મજયંતિ સમતા દિવસ

આધુનિક ભારતીય રાજકારણના શિખર એવા જગજીવન રામને આદરપૂર્વક 'બાબુજી' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. બાબુ જગજીવન રામનો જન્મ 5 એપ્રિલ 1908 ના રોજ બિહારના ભોજપુરના ચાંદવા ગામે થયો હતો. તેમના સંસદીય જીવનના લગભગ 50 વર્ષોમાં રાષ્ટ્ર પ્રત્યેનું તેમનું સમર્પણ અને નિષ્ઠા બેજોડ છે. તેમનું આખું જીવન રાજકીય, સામાજિક સક્રિયતા અને વિશિષ્ટ સિદ્ધિઓથી ભરેલું છે. સદીઓથી શોષિત અને દલિત દલિતો અને મજૂરોના મૂળભૂત અધિકારની સુરક્ષા માટે જગજીવન રામે કરેલી કાનૂની જોગવાઈઓ ઐતિહાસિક છે. જગજીવન રામનું એવું વ્યક્તિત્વ હતું કે જેણે ક્યારેય અન્યાયિક રીતે સમાધાન કર્યું ન હતું અને દલિતોનું સન્માન કરવા હંમેશાં સંઘર્ષ કર્યો હતો. તેમણે વિદ્યાર્થી જીવનથી અન્યાય માટે પોતાનો અવાજ ઉઠાવ્યો. ભારતમાં સંસદીય લોકશાહીના વિકાસમાં બાબુ જગજીવન રામનો મોટો ફાળો છે. બાબુ જગજીવનરામ જીની એક વિશેષતા એ પણ રહી છે કે તેઓ હંમેશા મેરિટના આગ્રહી રહ્યા. સ્કોલરશીપ પણ તેઓ મેરિટ પર લેવાનો આગ્રહ રાખતા હતાં. મેરિટ પર જે ના મળે, તેને લેવાનો ઈન્કાર કરતા હતા અને ઘણાં ઓછા લોકોને ખબર હશે કે ભારતે જે પ્રથમ કૃષિ ક્રાંતિ agriculture revolution કરી હતી ત્યારે આપણા દેશના કૃષિ પ્રધાન બાબુ જગજીવનરામ જી હતાં. 1971ના યુદ્ધમાં ભારતે જે વિજય પ્રાપ્ત કર્યો હતો, તે સમયે ભારતના સંરક્ષણ પ્રધાન બાબુ જગજીવનરામ જી હતાં. જગજીવન રામ 1952 થી 1986 દરમિયાન સંસદ સભ્ય હતા. 1956 થી 1962 સુધી તેઓ રેલવે પ્રધાન પદ પર રહ્યા. તેઓ 1967 થી 1970 અને પછી 1974 થી 1977 દરમિયાન કૃષિ મંત્રી રહ્યા. એટલું જ નહીં, જગજીવન રામ 1970 થી 1971 દરમિયાન ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના અધ્યક્ષ પણ હતા. 1970 થી 1974 સુધી તેમણે દેશના સંરક્ષણ પ્રધાન તરીકે કામ કર્યું. તેઓ 23 માર્ચ 1977 થી 22 ઓગસ્ટ 1979 સુધી ભારતના નાયબ વડા પ્રધાન પણ હતા. તેમનો જન્મ દિવસ ભારતમાં 'સમતા દિવસ' તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. તેમનું સમાધિ સ્થળ 'સમતા સ્થળ' તરીકે ઓળખાય છે.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

6

સુચિત્રા સેન જન્મજયંતિ

સુચિત્રા સેન હિન્દી અને બંગાળી ફિલ્મોની અભિનેત્રી હતી. તે મુનમુન સેનની માતા હતી. ખાસ કરીને ઉત્તમ કુમાર સાથે અભિનય કરવાને કારણે, તે આખા પશ્ચિમ બંગાળમાં ખૂબ પ્રખ્યાત થઈ. ઉત્તમ-સુચિત્રાની જોડીને હજી પણ બંગાળ મૂવીઝની શ્રેષ્ઠ જોડી માનવામાં આવે છે. **આંતરરાષ્ટ્રીય ફિલ્મ ફેસ્ટિવલમાં એવોર્ડ એનાયત કરનારી તે પહેલી ભારતીય અભિનેત્રી છે.** સુચિત્રા સેનનો જન્મ 6 એપ્રિલ 1931 ના રોજ બંગાળના પાબણા જિલ્લામાં થયો હતો. સુચિત્રાના પિતા કૃષ્ણમય દાસગુપ્તા એક સ્થાનિક શાળામાં મુખ્ય શિક્ષક હતા. એક વિચિત્ર વક્રોક્તિ હતી કે સુચિત્રાની પહેલી ફિલ્મ 'શેષા કથા (બંગાળી)' ક્યારેય રિલીઝ થઈ નથી. **સુચિત્રા સેન આંતરરાષ્ટ્રીય ફિલ્મ ફેસ્ટિવલ એવોર્ડ જીતનાર પ્રથમ બંગાળી અભિનેત્રી હતી.** તેણીએ 1963 ની મોસ્કો ફિલ્મ ફેસ્ટિવલમાં તેની ફિલ્મ 'સાત પે બંધા' માટે બેસ્ટ એક્ટ્રેસનો એવોર્ડ જીત્યો હતો. 1972 માં, તેમને ભારત સરકાર દ્વારા પદ્મશ્રી એવોર્ડ મળ્યો. 2012 માં, તેમને 'બંગો બિભુષણ' આપવામાં આવ્યો, જે પશ્ચિમ બંગાળ સરકારનો સર્વોચ્ચ એવોર્ડ છે. સુચિત્રા સેને 2005 માં દાદાસાહેબ ફાળકે એવોર્ડ મેળવવાની ના પાડી હતી. સુચિત્રા સેનનું શુક્રવાર 17 જાન્યુઆરી, 2014 ના રોજ હાર્ટ એટેકને કારણે કોલકાતાની એક હોસ્પિટલમાં 82 વર્ષની વયે અવસાન થયું હતું.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ World Health Day

7, એપ્રિલ દર વર્ષે વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય સંગઠન દ્વારા આ દિવસની શરૂઆત 1950 માં કરવામાં આવી હતી અને તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ વૈશ્વિક આરોગ્ય અને તેની સાથે સંકળાયેલી સમસ્યાઓ ધ્યાનમાં લેવાનો છે. આપણે સદીઓથી માન્યતા રાખીએ છીએ કે 'પહેલું સુખ એ શારીરિક શરીર છે, સુખના ઘરમાં સુખ છે' અને 'જીવન હોય તો જીવન છે'. આરોગ્યના મહત્વ તરફ મોટી સંખ્યામાં લોકોનું ધ્યાન આકર્ષિત કરવા માટે, વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશનના નેતૃત્વ હેઠળ દર વર્ષે 7 એપ્રિલના રોજ 'વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ' ઉજવવામાં આવે છે. નોંધનીય છે કે, વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન દ્વારા સૌ પ્રથમ 1948 માં જિનીવામાં વર્લ્ડ હેલ્થ એસેમ્બલીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું અને વર્ષ 1950 માં આખી દુનિયામાં પહેલી વખત વર્લ્ડ હેલ્થ ડેની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. 1948માં, નવા રચવામાં આવેલા સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના સભ્ય દેશો વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થાની રચના કરવા એકઠા થયા હતા. 1947 અને 1948માં ઇજિપ્તમાં 20,000 લોકોનો જીવ લેનાર કોલેરાના વ્યાપક રોગચાળાથી આંતરરાષ્ટ્રીય સમુદાયને આ દિશામાં પગલાં લેવાનું ઉત્તેજન મળ્યું હતું. વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન (ડબ્લ્યુએચઓ) નું મુખ્ય મથક સ્વીટ્ઝરલૅન્ડ જિનીવા શહેરમાં સ્થિત છે. તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ વિશ્વભરના લોકોના આરોગ્યનું સ્તર ઉંચું રાખવાનું છે.

શિક્ષણ
જગત

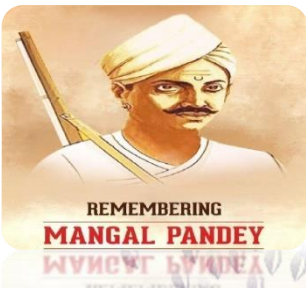
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

મંગલ પાંડે પુણ્યતિથિ

વર્ષ 1857 ના સ્વતંત્રતા યુદ્ધના યજ્ઞવેદી પરની પહેલી સમિધા હતી પરમવીર મંગલ પાંડેની અને તે અર્પણ થઈ 8 એપ્રિલ 1857 ના દિવસે ! મંગલ પાંડેનો જન્મ 19 જુલાઈ 1827 ના રોજ ઉત્તર પ્રદેશના બલિયા જિલ્લાના નાગવા ગામે થયો હતો. યુવાવસ્થામાં તંદુરસ્ત શરીર હતું, શહેર અકબરપુરમાં સેનાની પરેડ જોવા ગયા ત્યાં કોઈએ તેમનું શરીર જોઈ લશ્કરમાં જોડાવા કહ્યું અને મંગલ પાંડે 1848 માં બ્રિટિશ થળ આર્મીમાં જોડાઈ ગયા. 1850 માં બરાકપુર સૈનિક ટુકડીમાં જોડાયા હતા. મંગલ પાંડે એ એક ભારતીય સૈનિક હતા. 1857 ની ભારતીય ક્રાંતિના સમયની ઘટનામાં તેમણે મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી. તેઓ બ્રિટિશ ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની 3૪મી બેંગાલ નેટીવ ઈન્ફેન્ટ્રી (BNI)માં સિપાહી હતા. તે સમયનો બ્રિટિશ ઈતિહાસ તેમને રાજદ્રોહી કે બળવાખોર ગણે છે પણ આધુનિક કાળના ભારતીયો તેમને એક નાયક ગણે છે. 1984 માં ભારત સરકારે તેમની યાદમાં ટપાલ ટિકિટ બહાર પાડી હતી. ઘણાં સિનેમા આદિમાં તેમના જીવન અને કાર્યોને દર્શાવાયા છે. 29 માર્ચ 1857 ના રોજ કારતૂસ તોડવાની કહેવાયું ત્યારે મંગલ પાંડેએ તેનો વિરોધ કર્યો. બ્રિટિશ ઓફિસરે રાઈફલ છીનવવા પ્રયાસ કર્યો, મંગલે ઓફિસરે પર હુમલો કરી તેને મારી નાંખ્યો. પ્રતિક્રિયારૂપે મંગલ પાંડેને ફાંસીની સજા કરવામાં આવી. પણ મંગલ પાંડેની લોકપ્રિયતા લીધે સ્થાનિક કક્ષાએ તેને ફાંસીની સજા કરવા માટે કોઈ જલ્લાદ તૈયાર ન થયો આખરે કલકત્તાથી જલ્લાદ બોલાવી 8 એપ્રિલ 1857 ના રોજ 29 વર્ષની વયે તેમને ફાંસી આપવામાં આવી હતી.

શિક્ષણ
જગત

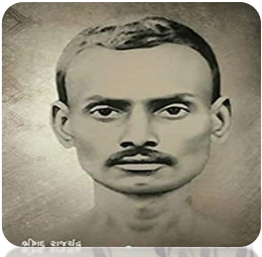
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

9

શ્રીમદ રાજચંદ્ર પુણ્યતિથિ

શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર એ ગુજરાતી કવિ, જૈન ફિલસૂફ અને જ્ઞાતા હતા. તેઓ ગાંધીજીના આધ્યાત્મિક ગુરુ તરીકે જાણીતા છે. તેમનો જન્મ 9 નવેમ્બર 1867 અને દેવ દિવાળીને દિવસે મોરબી પાસેનાં વવાણિયા ગામે થયો હતો. દશાશ્રીમાળી વણિક જ્ઞાતિમાં જન્મેલા શ્રીમદ્ રાજચંદ્રના પિતાનું નામ રાવજીભાઈ અને માતાનું નામ દેવબાઈ હતું. તેઓ નાનપણમાં 'લક્ષ્મીનંદન', પછીથી 'રાયચંદ' અને ત્યારબાદ 'શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર' તરીકે પ્રસિદ્ધ થયા. શ્રીમદ્ રાજચંદ્રનો આશ્રમ સુરેદ્રનગરના સાયલા તાલુકામાં આવેલો છે. કહેવાય છે રાજચંદ્રને 7 વર્ષની વયે પૂર્વજન્મનું જ્ઞાન થયું હતું. 8 વર્ષની ઉંમરે કવિતા લખવાનો આરંભ કર્યો હતો. 9 મા વર્ષે રામાયણ અને મહાભારત સંક્ષેપ્ત પદોમાં લખ્યું. 12 થી 16 વર્ષની વયમાં આધ્યાત્મિક પુસ્તકોનું તેમણે સર્જન કર્યું. તેઓ શતાવધાન અર્થાત એકસાથે સો ક્રિયાઓ એક ધ્યાને સફળતાપૂર્વક કરી શકતાં હતાં. ગાંધીજી તેમના ઉપદેશોથી ઘણા પ્રભાવિત થયા હતા. અહિંસા માટેની આસ્થા એનાથી પ્રગટી હતી. તેઓ શ્રીમદને પોતાના આધ્યાત્મિક માર્ગદર્શક માનતા હતા. ઈચ્છા હોવા છતાં, સાંસારિક જવાબદારીઓને લીધી તેઓ દીક્ષા ગ્રહણ કરી શકેલા નહીં. તેમની મહાનતાની તેમના જીવનકાળ દરમિયાન ખાસ નોંધ ન લેવાઈ. જૈન સમાજમાં શ્રીમદ્ બહુ પ્રિય ન હતા, કારણ કે તેમણે જૈન સમાજની સમજ અને હેતુરહિત ખોટી પ્રણાલીઓ વિશે ઉલ્લેખ કર્યો હતો. એમના મૃત્યુ બાદ એમની મહાનતાની પિછાણ લોકોને થઈ. પત્ની ઝબકબાઈ સાથે સંસારમાં રહી સાધુ જેવું જીવન જીવીને આધ્યાત્મ ઉન્નતિને પ્રાપ્ત કરી. 33 વર્ષની વયે 9 એપ્રિલ 1901 નાં રોજ ખેડા ખાતે મૃત્યુ પામ્યાં.

શિક્ષણ
જગત

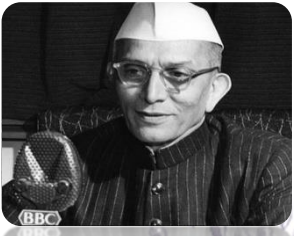
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. 98259 90996 પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

મોરારજી દેસાઈ પુણ્યતિથિ

મોરારજી દેસાઈનો જન્મ 29 ફેબ્રુઆરી 1896માં વલસાડ જિલ્લાના તેમજ તાલુકામાં આવેલા ભદેલી ગામમાં થયો હતો. ઈ.સ 1918માં બોમ્બેની વિલ્સન કોલેજમાંથી સ્નાતકની ડિગ્રી મેળવ્યા બાદ તેમણે ડેપ્યુટી કલેક્ટર તરીકે 12 વર્ષ સુધી સેવા આપી હતી. **1930માં જ્યારે મહાત્મા ગાંધીની આગેવાને હેઠળ ભારત જ્યારે આઝાદીની લડત લડી રહ્યું હતું ત્યારે દાંડી યાત્રાથી પ્રભાવિત થઈને તેમણે સરકારી નોકરી છોડી દીધી. આ એક કઠણ નિર્ણય હતો પણ શ્રી દેસાઈ એવું કહેતા હતા કે 'જ્યારે પ્રશ્ન દેશની આઝાદીનો હોય તો પરિવારને લગતી સમસ્યાઓ ગૌણ થઈ જાય છે.'** તેઓ એવા પ્રથમ વડાપ્રધાન હતા કે જેઓ ભારતીય રાષ્ટ્રીય કાંગ્રેસના બદલે અન્ય કોઈ રાજકીય પક્ષમાંથી ચુંટાયા હતા. તેમણે સરકારમાં કેટલાય મહત્વના હોદાઓ સંભાળ્યા હતા, જેવાંકે, મુંબઈ રાજ્યનાં મુખ્યમંત્રી, ગૃહ પ્રધાન, નાણા પ્રધાન અને ભારતના નાયબ વડાપ્રધાન. આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે, મોરારજી દેસાઈ તેમના શાંતિ માટેનાં પ્રયત્નો અને દક્ષિણ એશિયાના બે દુશ્મન દેશો ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે શાંતિ માટેના પ્રયત્નો માટે જાણીતા છે. 1974 માં ભારતના પ્રથમ અણુધડાકા પછી, મોરારજીભાઈએ ચીન અને પાકિસ્તાન સાથે મૈત્રીભર્યા સંબંધો સ્થાપિત કરવામાં ભાગ ભજવ્યો હતો અને ભારત-પાકિસ્તાનનાં 1971 યુદ્ધ જેવી પરિસ્થિતિ નીવારી હતી. ઘર આંગણે, તેમણે ના અણુધડાકા પછી ભારતના અણુ કાર્યક્રમમાં મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો. પાછળથી તેમની નીતિઓએ મુખ્યત્વે સામાજિક, આરોગ્ય સંબંધિત અને સંચાલન ક્ષેત્રના સુધારાઓને ઉત્તેજન આપ્યું. તેઓ એકમાત્ર એવા વ્યક્તિ છે જેઓને ભારત દેશના સર્વોચ્ચ સમ્માન ભારત રત્ન (1991) તેમ જ પાકિસ્તાન દેશના સર્વોચ્ચ સમ્માન નિશાન-એ-પાકિસ્તાન (1990)થી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હોય. આજે પણ માત્ર બે રૂપિયા અને 20 પૈસામાં ખાંડ આપનાર વડાપ્રધાન તરીકે લોકો મોરારજી દેસાઈ ને યાદ કરે છે. મોરારજી દેસાઈ બહારથી ડડક સ્વભાવના લાગતા હતા પરંતુ અંદરથી તેઓ દયાળુ હતા. આ ઉપરાંત ચુસ્ત સિદ્ધાંતવાદી, નિયમિતપણે સ્વમૂત્ર તેમજ ફળાહાર જેવા કુદરતી ઉપચાર વડે તંદુરસ્ત શરીર જાળવનાર તરીકે પણ લોકો એમને યાદ કરે છે. **ચરખાને અને સુતરને જીવનનું અંગ માનનાર મોરારજીભાઈ 10 એપ્રિલ 1995ના રોજ મુંબઈમાં દેહ ત્યજી દીધો હતો.**

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

11

કસ્તૂરબા ગાંધી જન્મજયંતિ

કસ્તૂરબા અથવા કસ્તૂર મોહનદાસ ગાંધી જેમને પ્રેમથી બધા "બા" કહેતા, તેઓ મહાત્મા ગાંધીના ધર્મપત્ની હતા. તેમનો જન્મ 11 એપ્રિલ 1869 ના રોજ પોરબંદરમાં થયો હતો. ગાંધીજી પોતાના પત્નીને બા તરીકે સંબોધતા એટલે કસ્તૂરબાઈ 'કસ્તૂરબા' તરીકે પ્રખ્યાત થયાં. એમના પિતાનું નામ ગોકુળદાસ અને માતાનું નામ પ્રજકુમારી હતું. માત્ર 13 વર્ષની ઉંમરે એમનું લગ્ન મોહનદાસ ગાંધી સાથે થયું હતું. ગાંધીજી કરતાં ઉંમરમાં એ 6 મહિના મોટા હતા. વિવાહ સમયે કસ્તૂરબાને અક્ષરજ્ઞાન ન હતું. ગાંધીજીના પ્રેમાગ્રહને લીધે કસ્તૂરબાએ લણવાની વ્યક્તિગત પ્રવૃત્તિ સહિતની અનેકવિધ રાષ્ટ્રીય પ્રવૃત્તિઓમાં પણ ખભેખભો મિલાવીને સહકાર આપ્યો. ગાંધીજીએ કંઈકેટલીય બાબતોમાં કસ્તૂરબાને પોતાના ગુરુ તરીકે સ્વીકાર્યા છે. સત્યાગ્રહના જે અહિંસક શસ્ત્રથી ગાંધીજીએ ભારતને સ્વતંત્ર કરાવવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી એ સત્યાગ્રહના પાઠ એમને કસ્તૂરબાએ જ લણાવ્યા હતા. દક્ષિણ આફ્રિકામાં સત્યાગ્રહની લડત દરમિયાન બાએ મહિલા સત્યાગ્રહીઓનું નેતૃત્વ પણ કરેલું. જ્યારે 9 જાન્યુઆરી 1915ના રોજ ભારત પરત આવ્યા પછી બાપુએ સ્થાપેલા સાબરમતી આશ્રમની વ્યવસ્થા બાએ જ સંભાળી હતી. ગાંધીજીએ નોંધ્યું છે કે, એમનામાં એક ગુણ સૌથી સારો હતો કે જે દરેક હિન્દુ પત્નીમાં ઓછાવતા અંશે હોય જ છે- ઈચ્છા કે અનિચ્છાએ અથવા જાણે-અજાણ્યે એ મારા પદચિહ્નો પર ચાલવામાં ધન્યતા અનુભવતા હતા. ગાંધીજીએ ભારતની સ્વતંત્રતા માટે જે કોઈ પણ આંદોલનો શરુ કર્યા એમાં કસ્તૂરબાએ પણ એક સજ્જ સૈનિક તરીકે ભાગ લીધો. દક્ષિણ આફ્રિકાથી પરત આવ્યા પછી ગાંધીજીએ સ્થાપેલા આશ્રમ અને એના રસોડાની જવાબદારી એમણે સ્વીકારી લીધી. સભા સરઘસમાં ભાગ લેવાને લીધે જેલવાસ પણ ભોગવ્યો. 9 ઓગસ્ટ 1942ના રોજ ભારત છોડો આંદોલનમાં ગાંધીજીની સાથે 73 વર્ષની જૈફ વયના કસ્તૂરબાને પણ પૂનાની આગાખાન જેલમાં બંદી બનાવવામાં આવ્યા. ત્યાં એમનું સ્વાસ્થ્ય વધુ કથળ્યું. આખરે બાવીસમી ફેબ્રુઆરી 1944ના રોજ 75 વર્ષીય કસ્તૂરબાનું અવસાન થયું. ગાંધીજી સાથેના 62 વર્ષના લગ્નજીવનમાં કસ્તૂરબા હંમેશા ગાંધીજીના મહત્વના સાથી અને પીઠબળ બની રહ્યાં. ગાંધીજી કસ્તૂરબાને કાયમ કહ્યાં કરતાં કે, જો તમે જેલમાં મૃત્યુને પામશો તો હું મા જગદંબાની જેમ તમારી પૂજા કરીશ. ભારતની આઝાદી માટે જેમ ગાંધીજીના શબ્દો સાચા પડવાના હતાં એવી જ રીતે કસ્તૂરબાના જેલમાં અવસાન વિશેના શબ્દો પણ સાચા પડ્યાં. બાના અવસાન સાથે જ બાપુએ એમનો સૌથી નજીકનો સાથી અને સત્યાગ્રહી ગુમાવ્યો.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. 98259 90996 પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

12

હીરાબેન પાઠક જન્મજયંતિ

હીરા રામનારાયણ પાઠક ગુજરાતી કવિ અને વિવેચક હતા. તેઓ ગુજરાતી લેખક રામનારાયણ વિ. પાઠકના પત્ની હતા. તેમનો જન્મ 12 એપ્રિલ 1916 ના રોજ મુંબઈમાં થયો હતો. તેમણે 1933 માં મેટ્રિકનો અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યો અને 1936 માં એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટીમાંથી ગુજરાતી વિષય સાથે બી.એ. ની પદવી મેળવી. 1938 માં તેમને તેમના સંશોધન આપણું વિવેચન સાહિત્ય માટે પી.એચ.ડી.ની પદવી મેળવી. તેઓ 1938 થી 1972 સુધી એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટીમાં ગુજરાતીના પ્રાધ્યાપક રહ્યા હતા. 1970-71 દરમિયાન તેઓ ગુજરાતી અધ્યાપક સંઘના પ્રમુખ રહ્યા હતા તેમજ થોડા વર્ષો માટે તેઓ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના ઉપ-પ્રમુખ રહ્યા હતા. તેઓ ગુજરાતી લેખક રામનારાયણ પાઠક સાથે તેમના બીજા પત્ની તરીકે પરણ્યા હતા. તેમણે તેમના દિવંગત પતિ રામનારાયણને સંબોધેલ બાર કરુણપ્રશસ્તિકાવ્ય કવિતાઓનો સંગ્રહ પરલોકે પત્ર (૧૯૭૮) પ્રકાશિત કર્યો હતો. તેમણે અત્યંત વખણાયેલા વિવેચન સર્જન લખ્યા હતા, જેમાં આપણું વિવેચનસાહિત્ય (૧૯૩૯) અને કાવ્યભાવન (૧૯૬૮) નો સમાવેશ થાય છે. તેમનું અન્ય વિવેચન સર્જન પરિબોધના (૧૯૮૦) છે. ગવાક્ષદીપ (૧૯૭૯) ચિંતનસભર શ્લોકો પરના ભાષ્યલેખો છે. ચંદ્રચંદ્રાવતીની વાર્તા (૧૯૬૮), સાહિત્ય-આસ્વાદ (૧૯૭૩), કાવ્યસંચય (અન્ય સાથે, ૧૯૮૧) વગેરે એમનાં સંપાદનો છે. તેમને કોઈ સંતાન નહોતું. 15 સપ્ટેમ્બર 1995 ના રોજ કેન્સરને કારણે તેમનું અવસાન થયું હતું. પરલોકે પત્ર માટે તેમને 1968-1972 નો નર્મદ સુવર્ણ ચંદ્રક અને 1970-71 નો ઉમા-સ્નેહરશ્મિ પારિતોષિક મળ્યું હતું. 1974 માં તેમને રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક અને 1995 માં સાહિત્ય ગૌરવ પુરસ્કાર એનાયત થયો હતો.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

13

રતુભાઈ અદાણી જન્મજયંતિ

રતુભાઈ અદાણી ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના નેતા અને આરઝી હકૂમત ચળવળના કાર્યકર હતા. તેમનો જન્મ ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૧૪ના રોજ અમરેલી જિલ્લાના લીલીયા ગામે થયો હતો. સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામમાં જોડાઈને તેમણે જેલવાસ પણ ભોગવ્યો. ૧૯૩૪માં જેલમાંથી છૂટ્યા પછી અમરેલી જિલ્લાના તરવડા ગામે રચનાત્મક પ્રવૃત્તિ શરૂ કરી. ૧૯૩૬માં કાઠિયાવાડ રાજકીય પરિષદની કાર્યવાહીમાં પણ તેમણે ભાગ લીધો હતો. ૧૯૪૨ની 'હિન્દ છોડો' ચળવળ દરમિયાન તેઓ બે વર્ષ સુધી ભૂર્ગલમાં રહ્યા અને પોતાના વિસ્તારમાં લડતનું સંચાલન કરતા રહ્યા. જૂનાગઢને મુક્તિ અપાવવા નવું આંદોલન શરૂ થયું હતું, જે 'આરઝી હકૂમત ચળવળ' તરીકે જાણીતું છે. તેમાં રતુભાઈએ લોકસેનાના સરસેનાપતિ તરીકે કામગીરી બજાવી હતી. પોતાના જીવના જોખમે તેમણે નવાબી થાણાં કબજે કર્યા હતા. જૂનાગઢ જિલ્લાના શાહપુરમાં ૧૯૪૮માં તેમણે સર્વોદય આશ્રમની સ્થાપના કરી ગાંધીજીની પ્રવૃત્તિઓને આગળ ધપાવવાની કામગીરીનો પ્રારંભ કર્યો. એ વખતે નિમ્ન કોટીનું ગણાતું ચર્મકામ તેમણે શરૂ કરાવ્યું હતું. મરેલાં ઢોરનાં ચામડાં ઉતારીને તેમાંથી સુંદર ચંપલ બનાવવા સુધીના ચર્મ ઉદ્યોગના અન્ય ક્ષેત્રોમાં તેમણે ગરીબ-પછાત લોકોને જોડી સ્વરોજગારી અપાવવામાં મહત્વની ભૂમિકા અદા કરી હતી. ધોલેરા છાવણી પર કૂચ લઈ જતા તેમની ધરપકડ થઈ હતી, જેલમાં જ રવિશંકર મહારાજના સહવાસથી 'ગીતા' શીખ્યા. જેલમાંથી છૂટ્યા બાદ રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ માટે 'સર્વોદય મંદિર' સંસ્થા શરૂ કરી. ગામડાઓમાં લોકશિક્ષણનું કાર્ય કર્યું. આરઝી હકૂમતની લોકસેનાના સરસેનાપતિ તરીકે રતુભાઈએ જૂનાગઢના મોરચા પર પ્રશસ્ત કામગીરી બજાવી હતી. ગૃહખાતા તરફથી રતુભાઈની માનદ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી. ચૂંટણીમાં કેશોદમાંથી જંગી બહુમતીથી વિધાનસભાના સભ્ય તરીકે ચૂંટાયા. ગુજરાત રાજ્યની સ્થાપના પછી મંત્રીમંડળમાં અગત્યનું સ્થાન મેળવ્યું. ઈ.સ. ૧૯૯૭માં તેમનું અવસાન થયું હતું. રૂપાયત ટ્રસ્ટે રતુભાઈ અદાણીની યાદ માં જૂનાગઢ રેલ્વેસ્ટેશને રતુભાઈ અદાણી સર્કલ બનાવડાવ્યું છે.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. 98259 90996 પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

14

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર જન્મજયંતિ

બાબાસાહેબ આંબેડકર એક કાયદાશાસ્ત્રી, રાજનેતા, તત્વચિંતક, નૃવંશશાસ્ત્રી, ઇતિહાસકાર અને અર્થશાસ્ત્રી તેમજ અનેક વિષયના જ્ઞાતા હતા. તેઓ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ના હુલામણા નામથી પણ જાણીતા છે. ડૉ. ભીમરાવ રામજી આંબેડકર નો જન્મ ૧૪મી એપ્રિલ ૧૮૯૧માં મહુ, મધ્ય પ્રદેશ મુકામે એક સામાન્ય અછૂત ગણાતા મહાર કુટુંબમાં થયો હતો. તેમના પિતાનું નામ રામજી માલોજી સક્પાલ અને માતાનું નામ ભીમાબાઈ હતું. ૧૯૧૫માં કોલમ્બિયા યુનિવર્સિટીની એમ.એ.ની ઉચ્ચ પદવી પ્રાપ્ત કરી. ત્યાર બાદ સતત અભ્યાસ ચાલુ રાખી ૧૯૧૬ માં એમ.એ. પીએચ.ડી. માટે 'બ્રિટીશ ભારતમાં મુલ્કી અર્થવ્યવસ્થાનો વિકાસ' વિષય ઉપરનો મહાનિબંધ કોલમ્બિયા યુનિવર્સિટીને રજુ કરી પીએચ.ડી.ની પદવી મેળવી. તા.૧૪ મી ઓગસ્ટ ૧૯૩૧ માં ડૉ. આંબેડકર અને ગાંધીજીની પ્રથમ મુલાકાત થઈ. ૭ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૧ માં લંડનમાં બીજી ગોળમેજી પરિષદ મળી અને એમાં ડૉ.આંબેડકર અન્ય ભારતીય નેતાઓ સાથે હાજર રહ્યા. ડૉ. આંબેડકરે અછૂતોના ઉદ્ધાર માટે અલગ મતાધિકાર અને અલગ અનામત બેઠકોની માંગણી કરી. ૧૪ મી ઓગસ્ટ ૧૯૩૨ ના રોજ બ્રિટીશ વડાપ્રધાને "કોમ્યુનલ એવોર્ડ" ની જાહેરાત કરી. એમાં ડૉ. આંબેડકરની માંગણીઓને ન્યાય આપવામાં આવ્યો હતો. જે ડૉ. આંબેડકરની સફળતા હતી. ડૉ. આંબેડકર ને પ્રથમથી જ પ્રખ્યાત પુસ્તકો વાંચવાનો અને સંગ્રહ કરવાનો શોખ હતો. ડૉ. આંબેડકરે, દાદર, મુંબઈમાં રહેવા માટે અને ઘણા પુસ્તકોની વિશાળ પ્રાઇવેટ લાઇબ્રેરી ઉભી કરવા 'રાજગૃહ' નામનું સુંદર મકાન બંધાવ્યું. ૧૯૩૭ની ચુંટણીમાં ડૉ. આંબેડકર ધારાસભામાં ચુંટાઈ આવ્યા. અને ત્યાં તેમને પ્રભુત્વ જમાવ્યું. ઓક્ટોબર ૧૯૩૯ માં નહેરુની ડૉ. આંબેડકર સાથે પ્રથમ મુલાકાત થઈ. ૧૯૪૦ માં ડૉ. આંબેડકર નું પુસ્તક "પાકિસ્તાન ઉપર વિચારો" પ્રકાશિત થયું. જુલાઈ ૧૯૪૧ માં ડૉ. આંબેડકર ભારતના વાઈસરોયની એક્ઝીક્યુટીવ કાઉન્સિલમાં પ્રતિનિધિ નિમાયા. ડૉ. આંબેડકરે વિશ્વના મહાન ધર્મો નો ઊંડો અભ્યાસ કર્યો હતો. ત્યાર બાદ તેમને બુદ્ધ અને તેમનો ધર્મ પુસ્તક લખી પ્રસિદ્ધ કર્યું. ૧૯૪૬ માં વચગાળાની સરકાર રચવાનો તેમજ બંધારણસભા બોલાવી ભારતનું બંધારણ ઘડવાનો નિર્ણય લેવાયો. ડૉ. આંબેડકર ભારતની બંધારણસભામાં ચૂંટાયા. ૯ ડિસેમ્બર ૧૯૪૬માં પ્રથમવાર બંધારણસભા દિલ્હીમાં મળી. ડૉ. આંબેડકર ભારતના બંધારણના માળખા તેમજ લઘુમતી કોમના હક્કો વિશે સચોટ વિચારો વ્યક્ત કર્યા. ૬ નવેમ્બર ૧૯૪૯ના રોજ ભારતની બંધારણ સભાએ દેશનું બંધારણ પસાર કર્યું. આ વખતે બંધારણસભાના પ્રતિનિધિઓ તેમજ ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે ડૉ. આંબેડકરની સેવા અને કાર્યના મુક્ત કંઠે વખાણ કર્યા. ૧ જૂન ૧૯૫૨એ તેઓ ન્યુયોર્ક ગયા અને ૫ જૂન ૧૯૫૨ના દિવસે કોલમ્બિયા યુનિવર્સિટીએ એમને સર્વોચ્ચ એવી "ડૉક્ટર એટ લો"ની પદવી આપી. ૧૨ જાન્યુઆરી ૧૯૫૩ને દિવસે ભારતની ઓસ્માનિયા યુનિવર્સિટીએ ડૉ. આંબેડકરને "ડૉક્ટર ઓફ લીટરેચર" ની ઉચ્ચ પદવી આપી. તેઓની ખરાબ તબિયતને કારણે તેઓ બહુ લાંબુ જીવી શક્યા નહી. ૬ ડિસેમ્બર ૧૯૫૬ની વહેલી સવારે તેઓનું દિલ્લીમાં અવસાન થયું. ઇ.સ.1990 માં તેમને દેશના સર્વોચ્ચ સન્માન 'ભારત રત્ન'થી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

15

મનહર મોદી જન્મજયંતિ

મનહર મોદી ગુજરાતી ભાષાના કવિ હતા. તેમનો જન્મ અને શિક્ષણ અમદાવાદમાં થયાં હતાં અને તેમણે વિવિધ કોલેજોમાં અધ્યાપન કાર્ય તેમજ અનેક સામયિકોનું સંપાદન કાર્ય કર્યું હતું. તેઓ તેમની કવિતાઓમાં પ્રયોગાત્મક હતા. મનહર મોદીનો જન્મ 15 એપ્રિલ 1937 ના રોજ અમદાવાદમાં થયો હતો. તેમણે શાળા શિક્ષણ અમદાવાદમાં મેળવ્યું. 1966 માં ગુજરાતીના વ્યાખ્યાતા તરીકે ડાકોરની ભવન્સ કોલેજમાં તેમણે થોડો સમય અધ્યાપન કાર્ય કર્યું. પછીથી તેઓ ભક્ત વલ્લભ ધોળા આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, અમદાવાદમાં ગુજરાતીના અધ્યાપક તરીકે જોડાયા અને નિવૃત્તિ સુધી ત્યાં રહ્યા. આઠ વર્ષ સુધી તેઓ નિરિક્ષક સામયિકના તંત્રી રહ્યા. તેઓ ઉદ્યોગ સામયિકના પણ સંપાદક હતા, જે આર. આર. શેઠ કંપનીનું સામયિક હતું. તેમણે રન્નાદે પ્રકાશનની સ્થાપના કરી અને ઓળખ સામયિકની શરૂઆત કરી અને 16 વર્ષ સુધી તેના તંત્રી રહ્યા. તેઓ કેટલાક વર્ષ માટે ગુજરાતી અધ્યાપક સંઘના પ્રમુખ રહ્યા અને તેના વાર્ષિક મુખપત્ર અધીતનું સંપાદન સંભાળ્યું હતું. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના મુખપત્ર પરબ માસિકનું સંપાદન તેમણે થોડો સમય કર્યું હતું. તેઓ અસૈત સાહિત્ય સભાના પ્રમુખ અને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના ઉપ-પ્રમુખ રહ્યા હતા. તેમના શરૂઆતી દિવસોથી તેઓ ગુજરાતી સાહિત્યની આધુનિક સાહિત્યિક ચળવળ, રે મઠ સાથે સંકળાયેલા હતા. તેઓની કવિતાઓ પ્રયોગાત્મક હતી. 11 દુનિયા માટે તેમને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અને ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી તરફથી પારિતોષિકો મળ્યા હતા. 2002 માં તેમને એક વધારાની ક્ષણ માટે ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી તરફથી અને કલાપી પુરસ્કાર મળ્યો હતો. 1998 માં તેમને ધનજી કાનજી ગાંધી સુવર્ણચંદ્રક એનાયત થયો હતો. 23 ફેબ્રુઆરી 2003 ના રોજ તેમનું અવસાન થયું હતું.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. 98259 90996 પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

16

ઝીણાભાઈ દેસાઈ 'સ્નેહરશ્મિ' જન્મજયંતિ

ઝીણાભાઈ રતનજી દેસાઈ, સ્નેહરશ્મિ ગુજરાતી કવિ, વાર્તાકાર, નવલકથાકાર, નાટકકાર, ચરિત્રકાર, આત્મકથાકાર અને સંપાદક હતા. તેમનો જન્મ 16 એપ્રિલ 1903 નાં રોજ ગુજરાતના ચિખલીમાં થયો હતો. ગાંધીયુગના આદર્શોનું મૂલ્ય અને તત્કાલીન કપરી વાસ્તવિકતા પરત્વેની પ્રતિક્રિયામાં એમના સર્જનનાં મૂળ પડેલાં છે. ઊર્મિશીલતા, રંગદર્શિતા, રહસ્યમયતા અને લયમધુરતાની સામગ્રી એમના કાવ્યજગતને પોતીકી વિશિષ્ટતા અર્પે છે. 'અર્ધ્ય', 'પનઘટ', 'અતીતની પાંખમાંથી', 'ક્ષિતિજે ત્યાં લંબાવ્યો હાથ', 'નિજલીલા' વગેરે એમના કાવ્યસંગ્રહો આ વાતની પ્રતીતિ કરાવે છે. જાપાની કાવ્યપ્રકાર હાઈકુ પ્રત્યેના પક્ષપાતે એમને હાઈકુઓના વિપુલ સર્જન તરફ પ્રેર્યા અને એથી એમના હાથે ગુજરાતી કાવ્યજગતમાં હાઈકુ સુપ્રતિષ્ઠ થયું છે. આ સંદર્ભમાં 'સોનેરી ચાંદ રૂપેરી સૂરજ', 'કેવળવીજ' અને 'સનરાઈઝ ઓન સ્નોપીક્સ' જેવા હાઈકુસંગ્રહો રસપ્રદ છે. 'તરાપો' અને 'ઉજાણી' એમના બાળકાવ્યોના સંગ્રહો છે. 'ગાંધી કાવ્ય સંગ્રહ' (ઉમાશંકર જોશી સાથે, ૧૯૩૭), 'સાહિત્યપલ્લવ' (અન્ય સાથે, ૧૯૪૧) અને 'સાહિત્ય પાઠાવલિ' (અન્ય સાથે, ૧૯૬૬) એમનાં સંપાદનો છે. 'સકલ કવિતા' એમની 1921 થી 1984 સુધીની તમામ કાવ્યરચનાઓનો સમસ્તગ્રંથ છે. 'ગાતા આસોપાલવ': સ્નેહરશ્મિનો વાર્તાસંગ્રહ. આ વાર્તાઓ છે એથી વધુ વાતો છે. 'મારી દુનિયા/ સાફલ્યટાણું': ઝીણાભાઈ દેસાઈ, 'સ્નેહરશ્મિ' ની આત્મકથા છે. તેમણે જાપાનીઝ સાહિત્યના હાઈકુ પ્રકારના કાવ્યોને ગુજરાતી ભાષામાં રચના કરી જાણીતું કર્યું. 1961 માં તેમને શ્રેષ્ઠ શિક્ષકનો રાષ્ટ્રપતિ પુરસ્કાર મળ્યો હતો. માં તેમનો રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક અને 1985 માં નર્મદ સુવર્ણ ચંદ્રક પ્રાપ્ત થયો હતો.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

ADAPTING TO
CHANGE

Sustaining care
in a new world

WORLD HEMOPHILIA DAY

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

17

વિશ્વ હિમોફિલિયા દિવસ

વિશ્વ હિમોફિલિયા દિવસ એ આખા વિશ્વભરમાં દર વર્ષની સત્તરમી એપ્રિલ ના દિવસે હિમિફિલિયા નામના રોગ પ્રત્યે જનમાનસમાં જાગૃતિ જગાડવાના હેતુથી મનાવવામાં આવે છે. હિમોફિલિયાએ જનીની બીમારી એટલે કે વારસાગત રીતે ઊતરી આવતો રક્તનો પ્રાણઘાતક ગણાતો રોગ છે અને તેના કારણે રક્તના ગંદાઈ જવાના માળખામાં એકથી વધુ ખરાબી થઈ શકે છે. જો આમ થાય તો બિન-આનુશંગિક ઈજાઓને જીવલેણ બનાવી શકે છે. આવા ખતરનાક રોગ પ્રત્યે પ્રજામાં એઈડ્સ જેટલી જાગૃતતા ન હોવાને કારણે મૃત્યુઆંક ઊંચો જવા લાગ્યો ત્યારે આ રોગનાં દર્દીઓને સહાયભૂત થવાના હેતુથી ફ્રેંક સ્કૅનબલ (Frank Schnabel) નામની વ્યક્તિએ ઈ.સ. ૧૯૬૩ના વર્ષમાં વિશ્વ ફેડરેશન ઓફ હિમોફિલિયાની સ્થાપના કરી, જેને વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા (WHO)એ પણ માન્યતા આપી. સત્તરમી એપ્રિલના દિવસે આ ફેડરેશનના સ્થાપક ફ્રેંક સ્કૅનબલનો જન્મ દિવસ હોવાથી તેને વિશ્વ હિમિફિલિયા દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. વર્ષ 2021 નાં 'વિશ્વ હિમોફિલિયા દિવસ' ની થીમ **Adapting to Change, sustaining care in a new world** છે.

શિક્ષણ
જગત

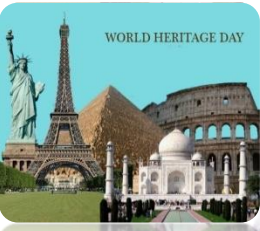
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

વિશ્વ વિરાસત દિવસ

વિશ્વભરમા દર વર્ષે 18 એપ્રિલના રોજ વર્લ્ડ હેરિટેજ ડે (વિશ્વ વિરાસત દિવસ)ની ઉજવણી કરવામા આવે છે. દુનિયાના કોઈપણના ખુલામા માનવજાતની સહિયારી વિરાસતની જાળવણી અને સુરક્ષા માટે લોકોમા જાગૃતિ લાવવા માટે વિશેષ રૂપે વર્લ્ડ હેરિટેજ ડે ની ઉજવણી કરવામા આવે છે. સ્મારકો અને સ્થળો માટેની આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ (વર્લ્ડ હેરિટેજ ડે) 18 એપ્રિલના રોજ વિશ્વભરમાં વિવિધ પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓ સાથે યોજાય છે, જેમાં સ્મારક અને વારસો સાઇટ્સ, પરિષદો, રાઉન્ડ ટેબલ અને અખબારના લેખોનો સમાવેશ થાય છે. 8 એપ્રિલ, 1982 ના રોજ ઇન્ટરનેશનલ કાઉન્સિલ ઓન સ્મારર્સ એન્ડ સાઇટ્સ (આઈસીએમઓએસ) દ્વારા સ્મારક અને સાઇટ્સ માટેનો ઇન્ટરનેશનલ ડે એ દરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી અને 1983 માં યુનેસ્કોની જનરલ એસેમ્બલી દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું. તેનો હેતુ માનવતાના સાંસ્કૃતિક વારસાની વિવિધતા વિશે જાગૃતિ લાવવાનું છે, તેમની નબળાઈ અને તેમના રક્ષણ અને સંરક્ષણ માટે જરૂરી પ્રયત્નો કરવા. **World Heritage Day 2021 ની થીમ “Complex Pasts: Diverse Futures” છે.** કોઈપણ શહેર કે રાજ્ય અને દેશની સાંસ્કૃતિક ઓળખ તેની ઐતિહાસિક વિરાસતો છે અને આ વિરાસતોનું આપણે સૌ જતન કરીએ તેવી વિશ્વ વિરાસત દિવસે અપેક્ષા.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર “JOIN” લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

19

તારાબેન મોડક જન્મજયંતિ

ભૂલકાઓના સાથી અને આદિવાસી બાળકો માટે પાઠ્યાંધર, બાલવાડી, રાત્રી શાળાઓ શરૂ કરનાર એટલે તારાબેન મોડક. શ્રીમતી તારાબેન મોડકનો જન્મ તા. 19 એપ્રિલ 1892 ના રોજ મુંબઈમાં થયો હતો. અનેક મુશ્કેલીઓનો સામનો કરીને, પોતાની બધી શક્તિઓને એમણે બાલશિક્ષણમાં વાપરી, સમાજની સેવા કરી. એમણે ઈ.સ. ૧૯૧૪ના વર્ષમાં મુંબઈ યુનિવર્સિટી ખાતેથી સ્નાતકની પદવી મેળવી હતી. સ્નાતક થયા પછી તેમના લગ્ન અમરાવતીના વકીલ શ્રીમાન મોડક સાથે થયા હતા. ઈ.સ. ૧૯૨૧ના વર્ષમાં એમના છુટાછેડા થયા હતા. ૧૯૨૩માં તેઓ શ્રી દક્ષિણામુર્તિ બાળ મંદિરમાં જોડાયા હતા. તેઓ રાજકોટ ખાતેની મહિલા કોલેજમાં આચાર્યા તરીકે નિમાયા હતા. આ ઉપરાંત તેણીએ સામાજિક કાર્યકર તરીકે મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના વિદર્ભ પ્રાંતમાં કાર્યો કર્યા હતાં. એમણે થાણા જિલ્લાના દરિયા-કાંઠા વિસ્તારમાં આવેલા બોરડી ગામ ખાતે નૂતન બાલ શિક્ષણ સંઘ દ્વારા સંચાલિત સૌપ્રથમ બાલવાડીની સ્થાપના કરી તેનો વિકાસ કર્યો હતો. અનુતાઈ વાઘ તેમનાં શિષ્યા હતાં. તારાબેન ગાંધીજીની પ્રેરણાથી કોસવાડમાં આદિવાસી બાળકો માટે પાઠ્યા ઘર, બાલવાડી, પ્રાથમિક શાળા, રાત્રી શાળાઓ જેવી શિક્ષણ સંસ્થાઓની પરંપરા શરૂ કરીને કેળવણીનો યજ્ઞ શરૂ કર્યો. તેઓ મોન્ટેસરી સંમેલનમાં ભાગ લેવા યુરોપ પણ ગયા હતા. તેમણે બાળસાહિત્યના પુસ્તકો ઉપરાંત શિક્ષણ અંગેનાં ઘણા પુસ્તકો પણ લખ્યાં છે. ભારત સરકારે તેમને 'પદ્મભૂષણ' ખિતાબ અર્પણ કરીને તેમનું બહુમાન કર્યું હતું. બાળકોને સમજવાની અને તેમને પ્રેમથી વશ કરી લેવાની તેમનામાં જન્મજાત શક્તિ હતી. 81 વર્ષની વયે મુંબઈમાં તેમનું થયું ત્યારે કેળવણી કારોએ 'ગુજરાતના મોન્ટેસરી' કહીને બિરદાવ્યા હતા.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

20

પન્નાલાલ ઘોષ પુણ્યતિથિ

પન્નાલાલ ઘોષ ભારતના પ્રખ્યાત વાંસળી વાદક હતા. પંડિત પન્નાલાલ ઘોષનો જન્મ 24 જુલાઈ 1911 ના રોજ પૂર્વ બંગાળના બારીસલમાં થયો હતો. હાર્મોનિયમ ઉસ્તાદ ખુશી મોહમ્મદ ખાન તેના પહેલા માર્ગદર્શક હતા અને તેમણે ખ્યાલ ગાયક પંડિત ગિરજા શંકર ચક્રવર્તી અને ઉસ્તાદ અલાઉદ્દીન ખાન સાહબ પાસેથી પણ શિક્ષણ મેળવ્યું હતું. 1940 માં, પન્નાબાબુએ સંગીત નિર્દેશક અનિલ વિશ્વાસની બહેન અને જાણીતા પ્લેબેક સિંગર પારુલ ઘોષ સાથે લગ્ન કર્યાં. પન્નાલાલ ઘોષ પ્રથમવાર 1938 માં યુરોપની મુલાકાતે આવ્યા અને વિદેશમાં પરફોર્મ કરનારા પ્રારંભિક શાસ્ત્રીય સંગીતકારોમાંના એક હતા. પન્નાબાબુ શાસ્ત્રીય વાંસળીના જન્મદાતા છે અને તેમને વાંસળીનો મસીહા કહેવું હિતાવહ રહેશે. જેને લોક સાધનમાંથી શાસ્ત્રીય સાધન તરીકે વાંસળી સ્થાપિત કરવા માટે શ્રેય આપવામાં આવે છે. તે તેમના અથાક પ્રયત્નોનું પરિણામ હતું કે 1930 માં તેની પ્રથમ એલપી બહાર પાડવામાં આવી. પન્ના બાબુએ લોકોના હૃદયમાં શાસ્ત્રીય સાધન તરીકે વાંસળીનું કામ શરૂ કર્યું અને પંડિત હરિપ્રસાદ ચૌરસિયા જેવા વાંસળી વાદકોએ આ સાધનને વિદેશમાં લોકપ્રિય બનાવ્યું. પન્નાલાલજીએ ઘણી ફિલ્મોમાં પણ વાંસળી વગાડી, જે આજે પણ અનોખી છે. જેમાં મોગલ આઝમ, બસંત બહાર, બસંત, દુહાઈ, અંજન અને આંદોલન જેવી ઘણી પ્રખ્યાત ફિલ્મો પ્રખ્યાત છે, જેના સંગીત સાથે પંડિત પન્નાલાલ ઘોષનું નામ સંકળાયેલું હતું. 20 એપ્રિલ 1960 ના રોજ, પન્નાબાબુ તેમના શિષ્યો અને ચાહકોને પરંપરાગત ભારતીય સંગીતવાદોનો અવિશ્વસનીય વારસો સોંપીને આ દુનિયાથી કાયમ માટે ચાલી નીકળ્યા.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

સિવિલ સર્વિસ દિવસ

સિવિલ સર્વિસ ડે / જાહેર સેવા દિવસ 21 એપ્રિલના રોજ મનાવવામાં આવે છે. ભારતીય વહીવટી સેવા, રાજ્ય વહીવટી સેવા, દ્વારા તમામ નાગરિક સેવાઓની શ્રેષ્ઠતા માટે ઉજવવામાં આવે છે. ભારત સરકાર દર વર્ષે 21 એપ્રિલને જાહેર સેવા દિવસ તરીકે ઉજવે છે. આ દિવસે, અખિલ ભારતીય સેવાના અધિકારીઓને તેમની શ્રેષ્ઠ સેવા બદલ પુરસ્કાર આપવામાં આવે છે. આ એવોર્ડ તેમને નાગરિકોને ઉત્તમ સેવાઓ આપવા બદલ આપવામાં આવે છે. આનાથી અધિકારીઓમાં સારી કામગીરીનો અહેસાસ થાય છે, પરંતુ બદલાતા સમય અને નવી પડકારોનો સામનો કરવા માટે તેમની નીતિઓ પર મનન કરવાની તક પણ મળે છે. આ દિવસનો હેતુ ભારતીય વહીવટી સેવા, રાજ્ય વહીવટી સેવાના સભ્યો દ્વારા નાગરિકોને ફરીથી સમર્પિત અને ફરીથી સમર્પિત કરવાનો છે. આ દિવસ નાગરિક સેવકોને બદલાતા સમયની પડકારો સાથે આત્મનિરીક્ષણ અને ભવિષ્ય વિશે વિચારવાની તક પૂરી પાડે છે. આ પ્રસંગે, કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોના તમામ અધિકારીઓને જાહેર પ્રશાસનમાં શ્રેષ્ઠતા માટે ભારતના વડા પ્રધાન દ્વારા સન્માનિત કરવામાં આવે છે. જાહેર વહીવટમાં શ્રેષ્ઠતા માટે પ્રધાનમંત્રી પુરસ્કાર ત્રણ કેટેગરીમાં રજૂ કરવામાં આવે છે. સન્માન / પુરસ્કારોની આ યોજના 2006 માં બનાવવામાં આવી હતી, આ યોજના અંતર્ગત, બધા અધિકારીઓ, વ્યક્તિગત રૂપે અથવા જૂથ અથવા સંસ્થા તરીકે પાત્ર છે. એવોર્ડમાં મેડલ, સ્કોલ અને 1 લાખ રૂપિયાની રોકડ રકમ શામેલ છે. જૂથના કિસ્સામાં, કુલ ઇનામની રકમ 5 લાખ રૂપિયા છે, જેમાં વ્યક્તિ દીઠ મહત્તમ 1 લાખ રૂપિયા છે. કોઈ સંસ્થા માટે રોકડ રકમ 5 લાખ રૂપિયા સુધી મર્યાદિત છે.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા Whatsapp no. 98259 90996 પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

22

વિશ્વ પૃથ્વી દિવસ

૨૨ એપ્રિલને સોમવારે વિશ્વ પૃથ્વી દિવસની ઉજવણી થાય છે. ૨૨મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦માં સૌ પ્રથમ વખત અમેરિકાના શહેરોમાં પૃથ્વી દિવસની ઉજવણી કરાયા બાદ આ ઉજવણી એક આંદોલનના સ્વરૂપે સમગ્ર વિશ્વમાં વિકાસ પામી. ઇ.સ.૨૦૦૦ના વર્ષમાં ઇન્ટરનેટના માધ્યમથી પૃથ્વી બચાવોની હાકલ કરવામાં આવતા ૨૨મી એપ્રિલની તે ઉજવણીમાં ૧૮૪ દેશોના કરોડો લોકોએ આ દિવસ ઉજવ્યો હતો. વિશ્વ પૃથ્વી દિવસની ઉજવણી વેળાએ જો પ્રત્યેક ભાવેલાવાસી ઓછામાં ઓછું એક વૃક્ષનું વાવેતર કરી તેના સંપૂર્ણ ઉછેરની જવાબદારી લેવી જોઈએ. આ ઉપરાંત પ્રદૂષણ ફેલાવતી ચીજવસ્તુઓને બદલે ઈકો-ફ્રેન્ડલી વસ્તુઓ વાપરીશ અને બને ત્યાં સુધી વાતાવરણને પ્રદૂષિત કરીશ નહીં તેવા શપથ ગ્રહણ કરવા જોઈએ. કાર્બન ડાયોક્સાઇડમાં થતાં વધારાને લીધે ગરમ વાયુઓ વાતાવરણમાં જ રહેતા ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ સર્જાઈ રહી છે જેથી ઓઝોનનું પડ તૂટી રહ્યું છે પરિણામ ઋતુચક્ર ખોરવાઈ રહ્યું છે. આપણે પ્રદૂષણ ઘટાડી, વૃક્ષો વાવણું તો જ પૃથ્વીને બચાવી શકશું.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

WORLD
BOOK DAY

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

23

વિશ્વ પુસ્તક દિવસ

23 એપ્રિલ સમગ્ર વિશ્વમાં વિશ્વ પુસ્તક દિવસ તરીકે ઉજવાય છે. સાથે-સાથે આ દિવસ મહાન લેખક વિલિયમ શેક્સપિયરનો જન્મ તથા મરણદિન છે. આથી યુનેસ્કો દ્વારા 1925 થી દર વર્ષે 23 એપ્રિલે સમગ્ર વિશ્વમાં “વિશ્વ પુસ્તક દિન” ઉજવવાનું જાહેર કર્યું છે. સાથોસાથ વિશ્વ કૉપીરાઇટ દિવસ તરીકે પણ ઉજવાય છે. શેક્સપિયરના આ યોગદાનને જોતા ભારત સરકારે પણ 2001 માં આ દિવસને વિશ્વ પુસ્તક દિવસની માન્યતા આપી હતી. યુનેસ્કો દ્વારા રીડિંગ, પબ્લિસિંગ તથા કૉપીરાઇટના પ્રચારહેતુ આ દિવસની ઉજવણી થાય છે. માનવજાતના સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસમાં લેખકોએ આપેલા યોગદાન પ્રત્યે નવી પેઢીમાં જાગૃતિ આવે, અને લોકોમાં પુસ્તકો વાંચવા પ્રત્યેની જાગૃતિ આવે એ વિશ્વ પુસ્તક દિનની ઉજવણીનો હેતુ છે. ટીવી, કમ્પ્યુટર, ડીવીડી તેમજ ઇન્ટર જેવાં ઉપકરણોનો વપરાશ વધ્યો છે એથી પુસ્તકો ખરીદીને વાંચવાની વૃત્તિ ઘટી ગઈ છે. એમ છતાં પુસ્તકોની અગત્યતા ઓછી નથી થઈ. આજે પુસ્તકોનાં મોટા પ્રમાણમાં પ્રકાશનો થતાં રહે છે. જ્યારે કાગળની શોધ થઈ ન હતી ત્યારે આપણો અમર આધ્યાત્મિક વારસો તામ્રપત્રોમાં સચવાયો હતો સમગ્ર વિશ્વમાં વિશ્વ પુસ્તક દિનની ઉજવણીમાં પ્રકાશકો પણ ભાગ લે છે અને લેખકો પ્રત્યેની તેમની લાગણી પ્રદર્શિત કરે છે. ભારતમાં અગ્રગણ્ય લાઇબ્રેરીઓ દ્વારા વાંચન પ્રત્યેની રૂચિ વધારતા કાર્યક્રમો યોજવામાં આવે છે. આ વર્ષે કોરોનાના કારણે પુસ્તક દિવસ ની ઉજવણી શક્ય નથી બની શકી પરંતુ લોક ડાઉનના કપરા સમયમાં બીજી અનેક પ્રવૃત્તિઓની સાથે પુસ્તકો હકારાત્મક વિચારસરણી કેળવવા અને હતાશા દૂર કરવા માંમહત્વનો ફાળો આપી શકે તેમ છે.

શિક્ષણ
જગત

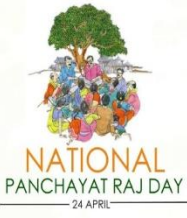
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર “JOIN” લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

24

રાષ્ટ્રીય પંચાયતી રાજ દિવસ

24 એપ્રિલના દિવસને રાષ્ટ્રીય પંચાયતી રાજ દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. રાષ્ટ્રીય પંચાયતી રાજ દિવસ એટલે કે ભારતમાં પંચાયતી રાજ પ્રણાલીનો રાષ્ટ્રીય દિવસ છે, જેનું પ્રતિબંધ 24 એપ્રિલના રોજ પંચાયતી રાજ મંત્રાલય દ્વારા કરવામાં આવે છે. તે પછી ભારતના વડા પ્રધાન મનમોહનસિંહે 24 એપ્રિલ 2010 ના રોજ પ્રથમ રાષ્ટ્રીય પંચાયતી રાજ દિવસની ઘોષણા કરી. મહાત્મા ગાંધીએ પંચાયતી રાજની હિમાયત કરી હતી, કે જ્યાં દરેક ગામ પોતાની બાબતો માટે જવાબદાર હોય. અને આવા હેતુ માટે "ગ્રામ સ્વરાજ" એવો શબ્દ પ્રયોજાયો હતો.. કાયદો પસાર થતાં, રાજ્ય સરકારો દ્વારા પંચાયત રાજની પદ્ધતિ સને 1950 થી 60ના દાયકામાં અપનાવવામાં આવી હતી. 24 એપ્રિલ, 1993 ના રોજ ભારતમાં પંચાયતી રાજ માટે બંધારણીય એક્ટ 1992 બંધારણીય દરજ્જો પૂરી પાડે છે. 24 ડિસેમ્બર સુધીમાં આ અધિનિયમ આઠ રાજ્યોમાં લાગુ પડ્યો: આંધ્ર પ્રદેશ, ગુજરાત, હિમાચલ પ્રદેશ, મહારાષ્ટ્ર, મધ્ય પ્રદેશ, ઓરિસ્સા અને રાજસ્થાન. હાલમાં, પંચાયતી રાજ પ્રદ્ધતિ નાગાલેન્ડ, મેઘાલય, મિઝોરમ અને બધા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો(અપવાદ: દિલ્હી)ને બાદ કરતાં સમગ્ર ભારતમાં પંચાયતી રાજ અમલમાં છે.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

વિશ્વ મલેરિયા દિવસ

વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા દ્વારા 2008 થી 25 એપ્રિલ વિશ્વ મેલેરિયા દિવસ (World Malaria Day) તરીકે મનાવવામાં આવે છે. 25 એપ્રિલ 2000 ના રોજ 44 આફ્રિકન દેશોના વડાઓએ મેલેરિયાની નાબુદી માટે અબુજા ઠરાવ પસાર કરી મેલેરિયા નિયંત્રણ કાર્યક્રમ ઘડી કાઢ્યો હતો. તેની યાદમાં દર વર્ષે 25 એપ્રિલે આફ્રિકન મલેરિયા દિવસ તરીકે 2001 થી મનાવવાનું શરુ કરાયું હતું. હાલ વશ્વમાં 3.3 અબજ લોકોને દર વર્ષે મલેરિયા રોગ થવાની સંભાવના રહેલ છે. વિશ્વની અર્ધા ભાગની વસ્તી મલેરિયા સંભવિત વિસ્તારમાં રહે છે. દર વર્ષે 22 કરોડ જેટલા લોકો ને મલેરિયા રોગ થાય છે અને મલેરિયા રોગ ના કારણે છ લાખથી વધુ લોકોના દર વર્ષે મૃત્યુ થાય છે. જેમાં પાંચ વર્ષથી નાના બાળકોની સંખ્યા વધુ છે. મેલેરિયા - મચ્છર દ્વારા ફેલાતો ચેપજન્ય રોગ છે. જો મેલેરિયાની સમયસર યોગ્યરીતે સારવાર કરવામાં ન આવે તો પ્રાણઘાતક પણ બની શકે છે. આપણો દેશ ભારત પ્રાચીન સમયથી મેલેરિયા રોગથી પ્રભાવિત રહ્યો છે, જેનો ઉલ્લેખ અથર્વવેદ અને ચરક સંહિતા જેવા અતિપ્રાચીન ઉપચાર ગ્રંથોમાં પણ જોવા મળે છે. વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા દ્વારા વર્ષ 2017 માં મેલેરિયા વિષયક પ્રસિદ્ધ થયેલા વૈશ્વિક આંકડાઓ અનુસાર વિશ્વમાં મેલેરિયાગ્રસ્ત સર્વાધિક કેસીઝ અને મૃત્યુઆંક ધરાવતા પહેલા 15 દેશોમાં ભારતનો ક્રમાંક 4 છે. ભારતમાં મુખ્યત્વે ગુજરાત, રાજસ્થાન, કર્ણાટક, ગોવા, મધ્યપ્રદેશનો દક્ષિણભાગ, છત્તીસગઢ, ઝારખંડ, દિલ્હી અને ઉત્તર-પૂર્વી રાજ્યોનો સમાવેશ થાય છે. મેલેરિયા થવા માટે પ્રોટોઝોઆ પ્લાઝમોડિયમ પેરાસાઈટ (પરોપજીવી) જવાબદાર છે, જે માણસમાં ચેપગ્રસ્ત માદા એનોફિલિસ મચ્છર કરડવાથી ફેલાય છે. પ્લાઝમોડિયમની 1000થી વધુ જાતો હોવા છતાં, ભારતમાં ફક્ત બે પ્લાઝમોડિયમ વિવાક્સ અને ફાલ્સીપેરમ વધુ પ્રચલિત છે. મેલેરિયા સામાન્ય અને ઘાતક બન્ને રીતે થતો જોવા મળે છે. 2021 ના વિશ્વ મેલેરિયા દિવસની થીમ "Reaching the zero malaria target." છે.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. 98259 90996 પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

આજનો દિન વિશેષ

વિશ્વ બૌદ્ધિક સંપદા દિવસ

વિશ્વ બૌદ્ધિક સંપદા દિન દર વર્ષે 26 એપ્રિલના રોજ ઉજવવામાં આવે છે. આ દિવસ 2000 માં વિશ્વ બૌદ્ધિક સંપદા સંગઠન (World Intellectual Property Organization (WIPO) દ્વારા સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો હતો જેનો ઉદ્દેશ "આપણા રોજબરોજનાં જીવનમાં બૌદ્ધિક સંપદાના પ્રદાન વિશે જાગૃતિ લાવવાનો અને સંશોધકો તથા કલાકારો દ્વારા, વિશ્વભરમાં સમાજના વિકાસ માટે કરાયેલા પ્રદાનની ઉજવણી કરવાનો છે". 26 એપ્રિલનો દિવસ એટલા માટે નક્કી કરવામાં આવ્યો કે ઇ.સ. 1970 માં આ જ દિવસે "વિશ્વ બૌદ્ધિક સંપદા સંગઠન"ની સ્થાપના થઈ હતી. આ દિવસ ઉજવવાનો ઉદ્દેશ પેટન્ટ, કોપીરાઈટ, ટ્રેડમાર્ક અને ડિઝાઈન રોજીંદા જીવનમાં કઈ રીતે ઉપયોગી હોય છે તેના વિષે જાગૃતતા ફેલાવવાનો છે.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

27

મણીભાઈ દેસાઈ જન્મજયંતિ

મણીભાઈ ભીમભાઈ દેસાઈ એ ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સેનાની હતા, જેમણે મહાત્મા ગાંધી સાથે આઝાદી માટેના આંદોલનમાં સક્રિય રીતે ભાગ લીધો હતો. આઝાદી મળ્યા બાદ તેમણે આર્થિક અને સામાજિક ઉત્થાન માટે ગામડાંઓમાં કાર્ય કરવાનો સંકલ્પ કરી અને નિષ્ઠાપૂર્વક આ સંકલ્પ આજીવન નિભાવ્યો હતો. મણીભાઈ દેસાઈનો જન્મ 27 એપ્રિલ, 1920 ના રોજ ગુજરાત રાજ્યના સુરત જિલ્લાના કામરેજ તાલુકામાં આવેલ કોસમાડા ગામમાં ભીમભાઈ ફકીરભાઈ દેસાઈ નામના ખેડૂતના ઘરે થયો હતો. એમના પિતા આસપાસના 10-15 ગામોમાં પ્રતિષ્ઠિત ખેડૂત ગણાતા હતા. એમની પહેલી મુખ્ય પ્રવૃત્તિ તરીકે એમણે મહારાષ્ટ્ર રાજ્યમાં પુના નજીક આવેલ ઉરુલીકાંચન ખાતે પ્રાકૃતિક સારવાર કેન્દ્રની શરૂઆત કરી હતી, જે હાલ પણ કાર્યરત છે તેમ જ ભારતભરમાં પ્રસિદ્ધ છે. ત્યાં જ એમણે શૈક્ષણિક કાર્ય પણ આરંભ્યું હતું. 1967 ના વર્ષમાં એમણે બાઇફ (ભારતીય એગ્રો-ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ફાઉન્ડેશન-Bharatiya Agro-Industries Foundation)ની સ્થાપના કરી હતી. વિદેશથી સૌપ્રથમ હાઇબ્રીડ દુધાળાં પશુઓ ભારત ખાતે લાવનાર બાઇફ સંસ્થા હતી. એમની કર્મઠતા અને સેવાક્રિય પ્રતિબદ્ધતા માટે એમને વર્ષ 1982 ના સમયમાં રેમન મેગ્સેસે પુરસ્કાર વડે સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. આ ઉપરાંત ભારત સરકાર દ્વારા વર્ષ 1968 માં પદ્મશ્રી પુરસ્કાર તેમ જ 1983 માં જમનાલાલ બજાજ પુરસ્કાર વડે સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. 14 નવેમ્બર 1993 ના રોજ પુણે ખાતે તેમનું અવસાન થયું હતું.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

28

ગગનવિહારી મહેતા પુણ્યતિથિ

પ્રખર અર્થશાસ્ત્રી અને તેજસ્વી પત્રકાર શ્રી ગગનવિહારી મહેતાનો જન્મ તા. ૧૫-૪-૧૯૦૦ના રોજ ભાવનગરમાં થયો હતો. મુંબઈમાં શિક્ષણ લઈ સ્નાતક થયા. રાજકારણ તેમનો પ્રિય વિષય હતો. મુંબઈના વિખ્યાત રાષ્ટ્રીય દૈનિક 'બોમ્બે કોનિકલ' ના સહાયક તંત્રી બન્યા. તેઓ બહુમુખી પ્રતિભા ધરાવતા હતા. જાહેર સેવાની એમના કુટુંબની પ્રણાલિકાને અનુરૂપ એમણે પ્રામાણિકતા અને દેશપ્રેમના ગુણો દાખવ્યા હતા. એમનું મોહક વ્યક્તિત્વ, ચાતા અને વિનોદવૃત્તિને લીધે ટેરિફ કમિશન અને પ્લાનીંગ કમિશનમાં સૌથી લાયક વિશિષ્ટજન તરીકે તેમની પસંદગી થઈ હતી. તેમના ગુજરાતી હાસ્યસંગ્રહ 'આકાશના પુષ્પો' પ્રગટ થયેલો. **ગગનવિહારી લલ્લુભાઈ મહેતા 1952 થી 1958 દરમિયાન યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સમાં ભારતના રાજદૂત હતા. 1959 માં તેમને પદ્મવિભૂષણથી નવાજવામાં આવ્યા હતા.** તેઓ હ્યુસ્ટન એરપોર્ટ રેસ્ટોરન્ટમાં નોકરીથી ઇનકાર કરવામાં આવ્યા હતા, કારણ કે તેઓ ગોરા નહોતા, જોન ફોસ્ટર ક્યુલ્સએ યુ.એસ. વિદેશી સંબંધોને નુકસાન પહોંચાડી રહ્યું હતું અનેક સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિ તરીકે તેઓ વિદેશયાત્રાઓ કરી ચૂક્યા હતા. ત્યારબાદ અમેરિકા ખાતે હિંદના રાજદૂત તરીકે એમની નિમણૂક થઈ અને પછી તો પંડિત જવાહરલાલના અત્યંત વિશ્વાસુ મિત્ર તરીકે એમણે અભૂતપૂર્વ કામગીરી બજાવી. પોતાનો પ્રામાણિક અભિપ્રાય નિર્ભયપણે જાહેર કરવામાં એમને કદી સંકોચ થતો નહોતો. **લેખનકળા અને વલ્કળાના તો તેઓ બેતાજ બાદશાહ હતા. ૨૮-૪-૧૯૭૪ના રોજ તેમનું દેહાવસાન થયું. શ્રી ગગનભાઈ સાચે જ ગુર્જરરત્ન હતા.**

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

29 April

INTERNATIONAL
DANCE
DAY

આજનો દિન વિશેષ

APRIL

29

આંતરરાષ્ટ્રીય નૃત્ય દિવસ

આંતરરાષ્ટ્રીય નૃત્ય દિવસ દર વર્ષે 29 એપ્રિલે વિશ્વભરમાં ઉજવવામાં આવે છે.

આ દિવસની 1982 માં પ્રથમ ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. તેનો મુખ્ય હેતુ નૃત્ય દ્વારા તેની લાગણી વ્યક્ત કરવાનો અને નૃત્ય તરફ લોકોનું ધ્યાન આકર્ષિત કરવાનો છે. તે તેમના જન્મદિવસ પર મહાન નૃત્યાંગના જીન જ્યોર્જ નાવરની યાદમાં ઉજવવામાં આવે છે. તે ડાન્સ જગતમાં સુધારક તરીકે ઓળખાય છે. ભારતમાં નૃત્ય કરવાની પરંપરા સદીઓ જૂની છે. કહેવાય છે કે આ નૃત્ય ત્રેતા યુગમાં થયો છે. હાલમાં, ભારતમાં ઘણા પ્રખ્યાત નૃત્યો છે, જેમાંથી ભરતનાટ્યમ, ઓડિસી, કુચિપુડી, કથકાલી, મોહિનીતમ, કથક વગેરે પ્રખ્યાત છે. યુનેસ્કોની આંતરરાષ્ટ્રીય થિયેટર સંસ્થાની આંતરરાષ્ટ્રીય નૃત્ય સમિતિએ 29 એપ્રિલ 1982 ના રોજ આંતરરાષ્ટ્રીય નૃત્ય દિવસની ઉજવણી કરવાની જાહેરાત કરી. આ દિવસને પસંદ કરવા માટેનું મુખ્ય કારણ મહાન નૃત્યાંગના જીન જ્યોર્જ નાવરનો જન્મદિવસ છે. 29 એપ્રિલના રોજ જીન જ્યોર્જ નાવરનો જન્મ થયો. ત્યારથી, દર વર્ષે આખા વિશ્વમાં આંતરરાષ્ટ્રીય નૃત્ય દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. નવરેએ 'લેટર્સ ઓન ધ ડાન્સ' શીર્ષક પર નૃત્ય પર એક પુસ્તક લખ્યું હતું. આ પુસ્તકમાં નૃત્ય કલાની બધી યુક્તિઓ શીખવવામાં આવી છે, જેને વાંચીને લોકો નૃત્ય કરી શકે છે અથવા નૃત્યમાં નિપુણતા મેળવી શકે છે.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા Whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat

आजનો દિન વિશેષ

દાદા સાહેબ ફાળકે જન્મજયંતિ

ભારતીય ફિલ્મ ઉદ્યોગના દાદા દાદા સાહેબ ફાળકેનું પૂરું નામ 'ધુંધિરાજ ગોવિંદ ફાળકે' હતું, પરંતુ તેઓ દાદા સાહેબ ફાળકે તરીકે પ્રખ્યાત છે. દાદા સાહેબ ફાળકે નો જન્મ 30 એપ્રિલ 1870 ના રોજ નાસિક પાસે 'ત્ર્યંબકેશ્વર' માં થયો હતો. 1910 માં આવેલી 'લાઇફ ઓફ ડાઈસ્ટ' ફિલ્મ જોયા પછી, ફિલ્મ નિર્માણથી સંબંધિત ફાલ્કેના જીવનમાં સર્જનાત્મક વળાંક આવ્યો. ધુંધિરાજ ગોવિંદ ફાળકે (દાદા સાહેબ ફાળકે) ફિલ્મ નિર્માણ, દિગ્દર્શન, પટકથા લેખન જેવા વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ભારતીય સિનેમામાં પોતાનું યોગદાન આપ્યું છે. તેમને ભારતીય સિનેમાના પિતા કહેવામાં આવે છે. 3 મે 1913 ના રોજ બોમ્બેના કોરોનેશન થિયેટરમાં દાદા સાહેબ ફાળકે 'રાજા હરિશ્ચંદ્ર' નામની પહેલી મૌન ફિલ્મ દર્શકોને બતાવી. દાદા સાહેબ ફાળકેએ 1913 માં પ્રથમ સાયલન્ટ ફિલ્મ બનાવી હતી. 20 વર્ષમાં તેણે કુલ 95 ફિલ્મો અને 26 ટૂંકી ફિલ્મ્સ બનાવી. દાદા સાહેબ ફાળકેના નિર્માણની વિશેષ વાત એ છે કે તેણે બોમ્બેને બદલે નાસિકમાં પોતાની ફિલ્મો બનાવી. વર્ષ 1913 માં, તેની ફિલ્મ 'ભસ્માસુર મોહિની', પ્રથમ વખત, સ્ત્રીઓ, દુર્ગા ગોખલે અને કમલા ગોખલે, સ્ત્રી પાત્રો ભજવી હતી. અગાઉ, ફક્ત પુરુષો જ સ્ત્રી પાત્રો ભજવતા હતા. 1917 સુધીમાં, તેણે 23 ફિલ્મો કરી હતી. તેમની સફળતાએ કેટલાક ઉદ્યોગપતિઓને આ ઉદ્યોગ તરફ આકર્ષ્યા અને દાદા સાહેબની ભાગીદારીમાં 'હિન્દુસ્તાન સિનેમા કંપની' ની સ્થાપના થઈ. દાદાસાહેબે કુલ 125 ફિલ્મો બનાવી. જેમાંથી ત્રણ-ચતુર્થાંશ તેમના દ્વારા લખાયેલા અને દિગ્દર્શિત હતા. દાદા સાહેબની છેલ્લી શાંત ફિલ્મ 'સેતુબંધન' 1932 હતી, જેને પાછળથી ડબ કરવામાં આવી હતી અને અવાજ આપ્યો હતો. તે સમયે ડબ્બિંગ પણ પ્રારંભિક પ્રયોગ હતો. દાદા સાહેબે બનાવેલી એકમાત્ર બોલતી ફિલ્મનું નામ 'ગંગાવતરણ' છે. ભારતીય સિનેમા પ્રત્યે ફાળકેના અભૂતપૂર્વ યોગદાનના સન્માનમાં 'દાદા સાહેબ ફાળકે સન્માન' 1969 માં શરૂ કર્યું હતું. રાષ્ટ્રીય સ્તરે આ સર્વોચ્ચ સિનેમા પુરસ્કાર સિનેમામાં ઉત્કૃષ્ટ યોગદાન માટે આપવામાં આવે છે. આ એવોર્ડ દર વર્ષે તેમની યાદમાં આપવામાં આવે છે.

શિક્ષણ
જગત

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરવા માટે અમારા whatsapp ગ્રુપમાં જોડાવા અમને અમારા
Whatsapp no. **98259 90996** પર "JOIN" લખી મેસેજ કરો.

www.shikshanjagat.net

shikshanjagat